

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 1. októbra 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Nariadenie (EÚ) č. 1169/2011 – Poskytovanie informácií o potravinách spotrebiteľom – Článok 9 ods. 1 písm. i) a článok 26 ods. 2 písm. a) – Povinný údaj o krajine pôvodu alebo mieste pôvodu potravín – Neuvedenie, ktoré by mohlo viesť spotrebiteľov do omylu – Článok 38 ods. 1 – Výslovne harmonizované otázky – Článok 39 ods. 2 – Prijatie vnútroštátnych opatrení, ktoré stanovujú ďalšie povinné údaje týkajúce sa krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu osobitných druhov alebo kategórií potravín – Podmienky – Existencia dokázaného prepojenia medzi jednou alebo viacerými vlastnosťami dotknutých potravín a ich pôvodom alebo miestom pôvodu – Pojmy ‚dokázané prepojenie‘ a ‚vlastností‘ – Dôkaz o tom, že väčšina spotrebiteľov pripisuje tejto informácii veľký význam – Vnútroštátne opatrenie stanovujúce povinný údaj o národnom, európskom alebo neeurópskom pôvode mlieka“

Vo veci C-485/18,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) z 27. júna 2018 a doručený Súdnemu dvoru 24. júla 2018, ktorý súvisí s konaním:

Groupe Lactalis

proti

Premier ministre,

Garde des Sceaux, Ministre de la Justice,

Ministre de l'Agriculture et de l'Alimentation,

Ministre de l'Économie et des Finances,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory A. Prechal, sudcovia L. S. Rossi, J. Malenovský (spravodajca), F. Biltgen a N. Wahl,

generálny advokát: G. Hogan,

tajomník: M. Krausenböck, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 3. júna 2020,

* Jazyk konania: francúzština.

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Groupe Lactalis, v zastúpení: F. Molinié a S. Bensusan, avocats,
- francúzska vláda, v zastúpení: A.-L. Desjonquères a C. Mosser, splnomocnené zástupkyne,
- grécka vláda, v zastúpení: G. Kanellopoulos, I.E. Krompa a E. Leftheriotou, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci P. Gentili, avvocato dello Stato,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: M. Van Hoof a K. Herbout-Borczak, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 9. júla 2020,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 26, 38 a 39 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004 (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 18).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Groupe Lactalis (ďalej len „Lactalis“) na jednej strane a francúzskym premiérom, ministrom spravodlivosti, ministrom poľnohospodárstva a potravinárstva a ministrom hospodárstva a financií na druhej strane vo veci zákonnosti décret n° 2016-1137, du 19 août 2016, relatif à l'indication de l'origine du lait et du lait et des viandes utilisés en tant qu'ingrédients (dekrét č. 2016-1137 z 19. augusta 2016 o označovaní pôvodu mlieka a mlieka a mäsa používaných ako zložky) (JORF z 21. augusta 2016, text č. 18, ďalej len „dotknutý dekrét“).

Právny rámec

Právo Únie

- 3 Odôvodnenia 1 až 4 a 29 nariadenia č. 1169/2011 stanovujú:
 - „(1) V článku 169 [ZFEÚ] sa stanovuje, že [Európska] [ú]nia má prispievať k dosiahnutiu vysokej úrovne ochrany spotrebiteľov prostredníctvom opatrení, ktoré prijíma podľa článku 114 [ZFEÚ].
 - (2) Voľný pohyb bezpečných a zdravých potravín je zásadným aspektom vnútorného trhu a výrazne prispieva k zdraviu a dobrým životným podmienkam občanov a k ich sociálnym a hospodárskym záujmom.

- (3) Na dosiahnutie vysokej úrovne ochrany zdravia spotrebiteľov a na zaručenie ich práva na informácie by sa malo zabezpečiť, aby spotrebiteľia boli primerane informovaní o potravinách, ktoré konzumujú. Výber zo strany spotrebiteľov môžu okrem iného ovplyvňovať zdravotné, ekonomické, environmentálne, sociálne a etické hľadiská.
- (4) Podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín [Ú. v. ES L 31, 2002, s. 1; Mim. vyd. 15/006, s. 463], sa uvádza, že všeobecnou zásadou potravinového práva je poskytnúť spotrebiteľom základ na rozhodovanie o výbere potravín, ktoré konzumujú, na základe informácií a zabrániť akýmkoľvek postupom, ktoré môžu spotrebiteľa viesť do omylu.

...

- (29) Krajina alebo miesto pôvodu potraviny by sa mali uviesť vždy, ak by ich neuvedenie mohlo viesť spotrebiteľov do omylu pri určení skutočnej krajiny alebo miesta pôvodu daného výrobku. Krajina alebo miesto pôvodu by sa mali vždy označiť spôsobom, ktorý neklame spotrebiteľa, a na základe jasne vymedzených kritérií, ktoré zaisťujú rovnaké podmienky pre priemyselné odvetvie a zlepšia zrozumiteľnosť informácií o krajine alebo mieste pôvodu potravín pre spotrebiteľov. ...“

- 4 Článok 1 tohto nariadenia s názvom „Predmet a rozsah pôsobnosti“ vo svojom odseku 1 uvádza:

„Týmto nariadením sa poskytuje základ zaistenia vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa vo vzťahu k informáciám o potravinách, pričom sa zohľadňujú rozdiely vo vnímaní spotrebiteľov a ich informačných potrieb a zároveň sa zabezpečuje hladké fungovanie vnútorného trhu.“

- 5 Článok 3 tohto nariadenia, nazvaný „Všeobecné ciele“, vo svojich odsekoch 1 a 2 uvádza:

„1. Poskytovaním informácií o potravinách sa sleduje cieľ vysokej úrovne ochrany zdravia a záujmov spotrebiteľov tak, že sa konečným spotrebiteľom poskytuje základ na rozhodovanie o výbere na základe informácií a na bezpečné používanie potravín najmä so zreteľom na zdravotné, hospodárske, environmentálne, sociálne a etické aspekty.

2. Cieľom potravinového informačného práva je dosiahnuť v Únii voľný pohyb legálne vyrábaných a na trh umiestnených potravín, v príslušných prípadoch so zreteľom na potrebu chrániť legitímne záujmy výrobcov a propagovať výrobu kvalitných výrobkov.“

- 6 Článok 7 tohto nariadenia, nazvaný „Čestné informačné postupy“, obsahuje odsek 1, podľa ktorého:

„Informácie o potravinách nesmú uvádzať do omylu, najmä:

- a) ak ide o vlastnosti potraviny...
- b) pripisovaním takých účinkov alebo vlastností potravine, aké nemá;
- c) poukazovaním na to, že potravina má osobitné vlastnosti, aj keď v skutočnosti majú takéto vlastnosti všetky podobné potraviny...

...“

- 7 Kapitola IV nariadenia č. 1169/2011 s názvom „Povinné informácie o potravinách“ obsahuje okrem iného články 9 a 26 tohto nariadenia.

- 8 Článok 9 tohto nariadenia s názvom „Zoznam povinných údajov“ obsahuje odsek 1, ktorý znie takto:
- „V súlade s článkami 10 až 35 a okrem výnimiek obsiahnutých v tejto kapitole je povinné uvádzať tieto údaje:
- ...
- i) krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu, ak sú ustanovené v článku 26;
- ...“
- 9 V článku 26 tohto nariadenia s názvom „Krajina pôvodu alebo miesto pôvodu“ sa stanovuje:
- “...“
2. Označenie krajiny pôvodu alebo miesto pôvodu sa povinne uvádza:
- a) ak by ich neuvedenie mohlo viesť spotrebiteľa do omylu, pokiaľ ide o skutočnú krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu potraviny, najmä ak by z informácií sprevádzajúcich potravinu alebo z celej etikety inak vyplývalo, že potravina má inú krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu;
- b) ak ide o mäso, ktoré patrí pod kódy kombinovanej nomenklatúry (KN) uvedené v prílohe XI. ...
- ...
5. Komisia predloží do 13. decembra 2014 Európskemu parlamentu a Rade správy o povinnom označovaní krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu týchto potravín:
- ...
- b) mlieko;
- c) mlieko, ktoré sa používa ako zložka v mliečnych výrobkoch;
- ...
7. V správach uvedených v odsekoch 5 a 6 sa zohľadní potreba spotrebiteľa byť informovaný, uskutočniteľnosť poskytovania povinného označovania krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu a analýza nákladov a prínosov zavedenia takýchto opatrení vrátane právnych vplyvov na vnútorný trh a vplyvu na medzinárodný obchod.
- Komisia môže k týmto správam pripojiť návrhy na úpravu príslušných predpisov Únie.
- ...“
- 10 Kapitola VI uvedeného nariadenia, nazvaná „Vnútroštátne opatrenia“, zahŕňa články 38 a 39.
- 11 Článok 38 nariadenia č. 1169/2011, nazvaný „Vnútroštátne opatrenia“, stanovuje:
- „1. Ak ide o otázky, ktoré sa týmto nariadením konkrétne harmonizujú, členské štáty nemôžu prijímať ani si zachovať vnútroštátne opatrenia, ak to nepovoľuje právo Únie. Tieto vnútroštátne opatrenia nesmú vytvárať prekážky voľnému pohybu tovaru ani diskrimináciu, pokiaľ ide o potraviny z iných členských štátov.

2. Bez toho, aby bol dotknutý článok 39, členské štáty môžu prijímať vnútroštátne opatrenia v súvislosti s otázkami, ktoré sa v tomto nariadení konkrétne neharmonizujú, za predpokladu, že sa nimi nezakazuje voľný pohyb tovaru, ktorý je v súlade s týmto nariadením, ani sa mu nebráni a neobmedzuje sa.“

12 Podľa článku 39 tohto nariadenia s názvom „Vnútroštátne opatrenia o ďalších povinných údajoch“:

„1. Okrem povinných údajov uvedených v článku 9 ods. 1... môžu členské štáty v súlade s postupom uvedeným v článku 45 prijať v prípade, že ide o osobitné druhy alebo kategórie potravín, opatrenia, ktoré vyžadujú ďalšie povinné údaje, ktoré sú opodstatnené na základe aspoň jedného z týchto dôvodov:

- a) ochrana ľudského zdravia;
- b) ochrana spotrebiteľov;
- c) predchádzanie podvodom;
- d) ochrana priemyselných a obchodných vlastníckych práv, označenia miesta pôvodu, registrovaného označenia pôvodu a predchádzanie nekalej súťaži.

2. Podľa odseku 1 môžu členské štáty zaviesť opatrenia týkajúce sa povinného uvádzania krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potravín, len ak je dokázané prepojenie medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu. Členské štáty pri oznamovaní takýchto opatrení Komisii poskytnú dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam.“

Francúzske právo

13 Dotknutý dekrét nadobudol účinnosť 17. januára 2017 a mal sa uplatňovať do 31. decembra 2018.

14 Článok 1 tohto dekrétu obsahuje bod I, ktorý znie takto:

„Označovanie balených potravín v zmysle článku 2 [nariadenia č. 1169/2011] musí byť v súlade s ustanoveniami tohto dekrétu, ak tieto potraviny obsahujú:

1° mlieko;

2° mlieko použité ako zložka v mliečnych výrobkoch uvedených na zozname v prílohe;

...

Na označení balených potravín sa musí uvádzať pôvod zložiek uvedených v bodoch 1 až 3. Ak však tieto zložky predstavujú percentuálny podiel vyjadrený ako celková hmotnosť zložiek obsiahnutých v balenej potravine, ktorý je nižší ako určitá hraničná hodnota, potom sa na označenie tejto potraviny ustanovenia tohto dekrétu nevzťahujú.“

15 Článok 3 uvedeného dekrétu stanovuje:

„I. Označenie pôvodu mlieka alebo mlieka použitého ako zložka v mliečnych výrobkoch uvedených v článku 1 musí obsahovať nasledujúce údaje:

1° „Krajinu odberu: (názov krajiny, kde bolo mlieko odobrané)“;

2° „Krajinu balenia alebo spracovania: (názov krajiny, kde bolo mlieko balené alebo spracované)“.

II. Odchylné od bodu I platí, že ak bolo mlieko alebo mlieko použité ako zložka v mliečnych výrobkoch odobrané, zabalené alebo spracované v rovnakej krajine, môže byť označenie pôvodu uvedené nasledujúcim spôsobom: „Pôvod: (názov krajiny)“.

III. Odchylné od bodu I a II platí, že ak bolo mlieko alebo mlieko použité ako zložka v mliečnych výrobkoch odobrané, zabalené alebo spracované v jednom alebo viacerých členských štátoch EÚ, môže byť označenie pôvodu uvedené nasledujúcim spôsobom: „Pôvod: EÚ“.

IV. Odchylné od bodu I a II platí, že ak bolo mlieko alebo mlieko použité ako zložka v mliečnych výrobkoch odobrané, zabalené alebo spracované v jednom alebo viacerých štátoch, ktoré nie sú členskými štátmi EÚ, môže byť označenie pôvodu uvedené nasledujúcim spôsobom: „Pôvod: mimo EÚ“.

- 16 Článok 6 tohto dekrétu stanovuje, že „na výrobky legálne vyrobené alebo uvedené na trh v inom členskom štáte EÚ alebo v štáte, ktorý nie je členským štátom EÚ, sa ustanovenia tohto dekrétu nevzťahujú“.
- 17 Na základe décret n° 2018-1239, du 24 décembre 2018, relatif à l'indication de l'origine du lait et du lait et des viandes utilisés en tant qu'ingrédient (dekrét č. 2018-1239 z 24. decembra 2018 o označovaní pôvodu mlieka a mlieka a mäsa používaných ako zložka) (JORF z 2. decembra 2018, text č. 70) sa predĺžilo uplatňovanie dotknutého dekrétu.

Spor vo veci samej, prejudiciálne otázky a konanie na Súdnom dvore

- 18 Návrhom podaným 24. októbra 2016 podala Lactalis na Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) žalobu o neplatnosť dotknutého dekrétu. Na podporu svojich návrhov uviedla najmä dva žalobné dôvody založené na tom, že tento dekrét porušuje články 26, 38 a 39 nariadenia č. 1169/2011.
- 19 Vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, sa domnieva, že otázky, ktoré vznikli pri preskúmaní týchto dvoch žalobných dôvodov, sú rozhodujúce na účel rozhodnutia v spore, ktorý prejednáva, a spôsobujú vážne výkladové ťažkosti.
- 20 Za týchto okolností Conseil d'État (Štátna rada, Francúzsko) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1. Má sa článok 26 nariadenia [č. 1169/2011], v ktorom sa okrem iného stanovuje, že Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správy o povinnom označovaní krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu, pokiaľ ide o mlieko a mlieko použité ako zložka, chápať tak, že konkrétne harmonizuje túto otázku v zmysle [odseku] 1 článku 38 tohto nariadenia a bráni možnosti členských štátov prijať opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje na základe článku 39 tohto nariadenia?
2. V prípade, že sú vnútroštátne opatrenia opodstatnené z dôvodu ochrany spotrebiteľov podľa [odseku] 1 článku 39 [nariadenia č. 1169/2011], majú sa dve kritériá stanovené v ods. 2 tohto článku, pokiaľ ide na jednej strane o dokázané prepojenie medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu, a na strane druhej o dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam, vykladať vo vzájomnej spojitosti, a najmä môže byť posúdenie dokázaného prepojenia založené len na subjektívnych prvkoch týkajúcich sa dôležitosti, ktorú spotrebiteľia v prevažnej miere môžu prikladať spojeniu medzi vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu?

3. Pokiaľ pod vlastnosťami určitej potraviny možno rozumieť všetky prvky, ktoré prispievajú ku kvalite potraviny, môže mať zohľadňovanie odolnosti potraviny voči preprave a rizikám jej skazení počas cesty vplyv na posúdenie existencie dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu na účely uplatňovania [odseku] 2 článku 39 [nariadenia č. 1169/2011]?
 4. Predpokladá posúdenie podmienok stanovených v článku 39 [nariadenia č. 1169/2011], že vlastnosti určitej potraviny sa budú považovať za jedinečné vzhľadom na ich pôvod alebo miesto pôvodu, alebo za zaručené týmto pôvodom alebo miestom pôvodu, a v tomto druhom uvedenom prípade, bez ohľadu na harmonizáciu zdravotných a environmentálnych noriem uplatniteľných v rámci Európskej únie, môže byť údaj o pôvode alebo mieste pôvodu presnejší, než je údaj vo forme „EÚ“ alebo „mimo EÚ“?
- 21 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 27. februára 2019 bolo konanie prerušené až do vyhlásenia rozsudku vo veci C-363/18 týkajúcej sa návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal vnútroštátny súd 4. júna 2018, ktorá sa takisto týkala výkladu nariadenia č. 1169/2011. Po vyhlásení rozsudku z 12. novembra 2019, Organisation juive européenne a Vignoble Psagot (C-363/18, EU:C:2019:954), sa v konaní pokračovalo na základe rozhodnutia predsedu Súdneho dvora z 13. novembra 2019.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

- 22 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 26 nariadenia č. 1169/2011 vykladať v tom zmysle, že povinné označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu mlieka a mlieka používaného ako zložka sa má považovať za „otázku konkrétne harmonizovanú“ týmto nariadením v zmysle jeho článku 38 ods. 1, a ak áno, či bráni tomu, aby členské štáty prijali opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje na základe článku 39 uvedeného nariadenia.
- 23 Na úvod treba uviesť, že článok 38 nariadenia č. 1169/2011, ktorý je nazvaný „Vnútroštátne opatrenia“, jasne rozlišuje medzi kategóriou „otázok konkrétne harmonizovaných“ týmto nariadením a kategóriou otázok, ktoré nie sú takto harmonizované. Pokiaľ ide o prvú kategóriu otázok, odsek 1 tohto článku stanovuje, že členské štáty nemôžu prijímať ani si zachovať vnútroštátne opatrenia, ak to nepovoľuje právo Únie. Pokiaľ ide o druhú kategóriu, odsek 2 tohto článku naopak stanovuje, že bez toho, aby bol dotknutý článok 39 tohto nariadenia, členské štáty môžu prijať vnútroštátne opatrenia, pokiaľ sa nimi nezakazuje voľný pohyb tovaru, nebráni sa mu alebo sa neobmedzuje.
- 24 Okrem toho článok 39 nariadenia č. 1169/2011 s názvom „Vnútroštátne opatrenia o ďalších povinných údajoch“ vo svojom odseku 1 stanovuje, že členské štáty môžu prijať opatrenia, ktoré si vyžadujú uvádzať pre určité osobitné druhy alebo kategórie potravín ďalšie povinné údaje, ak sú tieto opatrenia opodstatnené jedným alebo viacerými dôvodmi týkajúcimi sa ochrany ľudského zdravia, ochrany spotrebiteľov, predchádzania podvodom, ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva, označenia miesta pôvodu alebo chráneného označenia pôvodu a predchádzania nekalej súťaži. Okrem toho tento článok vo svojom odseku 2 spresňuje, že členské štáty môžu zaviesť opatrenia týkajúce sa povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu len vtedy, ak existuje dokázané prepojenie medzi určitými vlastnosťami príslušných potravín a ich pôvodom alebo miestom pôvodu, a zároveň sa v ňom dodáva, že členské štáty pri oznámení týchto opatrení Komisii poskytnú dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam.

- 25 Pokiaľ ide v prvom rade o otázku, či sa má článok 26 nariadenia č. 1169/2011 s názvom „Krajina pôvodu alebo miesto pôvodu“ považovať v rozsahu, v akom stanovuje povinnosť označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu mlieka a mlieka používaného ako zložka, za „otázku konkrétne harmonizovanú“ týmto nariadením, treba konštatovať, že žiadne ustanovenie tohto nariadenia tieto otázky nevymenúva. Vzhľadom na tento výraz sa uvedené otázky musia identifikovať pri prísnom dodržaní znenia nariadenia č. 1169/2011.
- 26 V tejto súvislosti článok 9 nariadenia č. 1169/2011 stanovuje, ako vyplýva z jeho názvu, zoznam údajov, ktoré musia byť na potravinách povinne uvedené. V súlade s odsekom 1 písm. i) tohto článku je údaj o krajine pôvodu alebo mieste pôvodu potravy povinný v prípadoch, ak to stanovuje článok 26 uvedeného nariadenia.
- 27 Tento článok 26 vo svojom odseku 2 písm. a) a b) uvádza, že označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu je povinné jednak v prípadoch, keď by ich neuvedenie mohlo viesť spotrebiteľov do omylu, pokiaľ ide o skutočnú krajinu pôvodu alebo miesto pôvodu potravy, a jednak vtedy, ak ide o mäso patriace pod niektoré kódy kombinovanej nomenklatúry, ktorých zoznam je uvedený v prílohe XI tohto nariadenia.
- 28 Z tohto ustanovenia vyplýva, že nariadenie č. 1169/2011 výslovne harmonizuje v zmysle svojho článku 38 ods. 1 otázku povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potravín v prípadoch, keď by neuvedenie tohto označenia mohlo viesť spotrebiteľov do omylu, a naopak, pokiaľ ide o ostatné prípady alebo situácie, túto výslovnú harmonizáciu neuskutočňuje.
- 29 Okrem toho z článku 26 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 vyplýva, že s výnimkou mäsa, na ktoré sa vzťahujú určité kódy kombinovanej nomenklatúry, podliehajú všetky potraviny tejto výslovej harmonizácii, vrátane mlieka a mlieka používaného ako zložka.
- 30 Pokiaľ ide v druhom rade o otázku, či táto výslovná harmonizácia bráni prijatiu prípadných ďalších vnútroštátnych opatrení, z bodu 24 tohto rozsudku vyplýva, že členské štáty môžu prijať také opatrenia pod podmienkou dodržania požiadaviek stanovených v článku 39 nariadenia č. 1169/2011.
- 31 V tejto súvislosti z článku 39 ods. 1 nariadenia č. 1169/2011 po prvé vyplýva, že v prípade údajov, ktoré môžu členské štáty vyžadovať, musí ísť o „ďalšie“ údaje, ktoré dopĺňajú údaje vyžadované samotným nariadením č. 1169/2011, medzi ktoré patrí, ako sa uvádza v bode 27 tohto rozsudku, označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potravín v prípadoch, keď by neuvedenie tohto označenia mohlo viesť spotrebiteľov do omylu. Z toho vyplýva, že takéto údaje musia byť nielen zlučiteľné s cieľom sledovaným normotvorcom Únie prostredníctvom výslovej harmonizácie otázky povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu, ale musia tiež tvoriť koherentný celok s takým označením.
- 32 Po druhé tieto ďalšie povinné údaje sa môžu týkať iba „osobitných druhov alebo kategórií potravín“, a nie všetkých potravín bez rozdielu. V dôsledku toho sa môžu týkať okrem iného krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu určitého druhu alebo konkrétnej kategórie potravín, akými sú mlieko a mlieko používané ako zložka, pokiaľ ide o iné prípady alebo situácie než prípady, keď by neuvedenie tejto krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu mohlo viesť spotrebiteľov do omylu.
- 33 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené úvahy treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 26 nariadenia č. 1169/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že povinné označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu mlieka a mlieka používaného ako zložka sa má považovať za „otázku konkrétne harmonizovanú“ týmto nariadením v zmysle jeho článku 38 ods. 1, v prípade, že neuvedenie tohto údaje by mohlo viesť spotrebiteľov do omylu a že nebráni tomu, aby členské štáty prijali na základe tohto nariadenia opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje na základe jeho článku 39, pod podmienkou, že tieto opatrenia sú zlučiteľné s cieľom, ktorý sleduje normotvorca Únie prostredníctvom výslovej harmonizácie otázky povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu, a že s týmto označením tvoria konzistentný celok.

O druhej otázke

- 34 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 39 nariadenia č. 1169/2011 vykladať v tom zmysle, že v prípade vnútroštátnych opatrení, ktoré by boli vzhľadom na odsek 1 tohto článku opodstatnené ochranou spotrebiteľov, sa môžu obe požiadavky stanovené v odseku 2 uvedeného článku, a to existencia „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ na jednej strane a „dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam“ na druhej strane, vykladať vo vzájomnej súvislosti, takže existenciu tohto dokázaného prepojenia možno posudzovať len na základe subjektívnych aspektov týkajúcich sa významu asociácie, ktorú si väčšina spotrebiteľov môže vytvárať medzi niektorými vlastnosťami dotknutej potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu.
- 35 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 sa vyznačuje jasnou štruktúrou a znením. Vo svojej prvej vete totiž uvádza, že členské štáty môžu zaviesť ďalšie opatrenia týkajúce sa povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potravín len vtedy, ak existuje dokázané prepojenie medzi určitými vlastnosťami týchto potravín a ich pôvodom alebo miestom pôvodu, a následne vo svojej druhej vete dodáva, že keď členské štáty oznámia tieto opatrenia Európskej komisii, predložia dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam.
- 36 Z toho vyplýva, že normotvorca Únie mal v úmysle jasne oddeliť dve požiadavky, ktorým podriadil prijatie ďalších vnútroštátnych opatrení, tým, že každej z nich stanovil odlišný cieľ, ako aj odlišnú úlohu pri vykonávaní článku 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011.
- 37 Cieľom požiadavky týkajúcej sa „dokázaného prepojenia“ medzi určitými vlastnosťami dotknutých potravín a ich pôvodom alebo miestom pôvodu je totiž v prvom rade preukázať existenciu takého prepojenia v každom jednotlivom prípade.
- 38 Požiadavka týkajúca sa spoločného vnímania zo strany väčšiny spotrebiteľov ukladá dotknutému členskému štátu povinnosť predložiť dôkaz o tom, že takáto informácia má v očiach tejto väčšiny veľký význam. Táto druhá požiadavka sa teda uplatní až následne a má vo vzťahu k prvej požiadavke vedľajší a doplňujúci význam.
- 39 V dôsledku toho treba tieto dve požiadavky preskúmať postupne, pričom najskôr a v každom prípade treba overiť, či existuje, alebo neexistuje dokázané prepojenie medzi niektorými vlastnosťami dotknutých potravín v danom prípade a ich pôvodom alebo miestom pôvodu, a až následne, len ak sa preukáže existencia takého prepojenia, treba overiť, či existuje dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá takej informácii veľký význam.
- 40 Takýto výklad potvrdzuje kontext, do ktorého patrí článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011, ako aj cieľ tohto nariadenia.
- 41 Pokiaľ ide o kontext tohto ustanovenia, z článku 7 ods. 1 nariadenia č. 1169/2011 totiž vyplýva, že informácie o potravinách nesmú poukazovať na to, že tieto potraviny majú osobitné vlastnosti, pričom v skutočnosti majú podobné potraviny rovnaké vlastnosti.
- 42 Vnútroštátne opatrenie, ktoré by mohlo ukladať povinnosť uvedenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potraviny len na základe subjektívnej asociácie, ktorú si spotrebiteľia v prevažnej miere môžu vytvárať medzi týmto pôvodom alebo miestom pôvodu a niektorými vlastnosťami dotknutej potraviny, by pritom mohlo navodzovať dojem, že potravinu má osobitné vlastnosti súvisiace s jej pôvodom alebo miestom pôvodu, hoci sa existencia dokázaného prepojenia medzi jej vlastnosťami a pôvodom alebo miestom pôvodu objektívne nepreukázala.

- 43 Pokiaľ ide o ciele nariadenia č. 1169/2011, ako vyplýva z článku 1 ods. 1 a článku 3 ods. 1 tohto nariadenia v spojení s jeho odôvodneniami 1, 3 a 4, patrí medzi ne aj cieľ spočívajúci v zabezpečení vysokej úrovne ochrany spotrebiteľa vzhľadom na informácie o potravinách, pri rešpektovaní ich rozdielov vo vnímaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 12. novembra 2019, Organisation juive européenne a Vignoble Psagot, C-363/18, EU:C:2019:954, body 52 a 53).
- 44 Ako už Súdny dvor uviedol, takýto cieľ vyžaduje, aby informácie týkajúce sa potravín boli správne, neutrálne a objektívne (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. septembra 2016, Breitsamer und Ulrich, C-113/15, EU:C:2016:718, bod 69).
- 45 Nebolo by to tak v prípade, keby sa povinné označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu potravín mohlo vyžadovať len na základe subjektívnej asociácie, ktorú si väčšina spotrebiteľov vytvára medzi pôvodom alebo miestom pôvodu týchto potravín a určitými ich vlastnosťami, hoci sa existencia dokázaného prepojenia medzi ich vlastnosťami a pôvodom alebo miestom pôvodu objektívne nepreukázala.
- 46 Vzhľadom na všetky tieto úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 39 nariadenia č. 1169/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade vnútroštátnych opatrení, ktoré by boli vzhľadom na odsek 1 tohto článku opodstatnené ochranou spotrebiteľov, sa nemôžu obe požiadavky stanovené v odseku 2 uvedeného článku, a to existencia „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ na jednej strane a „dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam“ na druhej strane, vykladať vo vzájomnej súvislosti, takže existenciu tohto dokázaného prepojenia nemožno posudzovať len na základe subjektívnych aspektov týkajúcich sa významu asociácie, ktorú si väčšina spotrebiteľov môže vytvárať medzi určitými vlastnosťami dotknutej potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu.

O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

- 47 Svojou treťou a štvrtou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 vykladať v tom zmysle, že pojem „vlastnosti potraviny“ zahŕňa aj odolnosť potraviny pri preprave a voči riziku skazenia počas cesty, takže túto schopnosť možno zohľadniť na účely posúdenia existencie prípadného „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 48 V tejto súvislosti zo samotného znenia článku 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 vyplýva, že pojem „vlastností“, pred ktorým stojí prídavné meno „určité“, sa nevzťahuje na všetky vlastnosti potravín, ako sú uvedené v článku 7 ods. 1 písm. a) až c) tohto nariadenia.
- 49 Na rozdiel od týchto vlastností, ktoré vyjadrujú rôznu kvalitu potravín, vrátane kvality vyplývajúcej z ich výroby alebo spracovania, „vlastností“, na ktoré odkazuje článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011, sú totiž výlučne tie, pri ktorých bolo „dokázané prepojenie“ s pôvodom alebo miestom pôvodu potravín, ktoré majú také vlastnosti.
- 50 Z toho vyplýva, že pojem „vlastností“, na ktorý odkazuje toto ustanovenie, sa vzťahuje výlučne na vlastnosti, prostredníctvom ktorých sa potraviny, ktoré majú také vlastnosti, odlišujú od podobných potravín s iným pôvodom alebo iným miestom pôvodu, ktoré také vlastnosti nemajú.
- 51 Odolnosť potraviny, akou je mlieko alebo mlieko používané ako zložka, pri preprave a voči riziku skazenia počas cesty, však nemožno považovať za „vlastnosť“ v zmysle článku 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011, keďže takáto schopnosť nie je dokázateľne spojená s určitým pôvodom alebo miestom pôvodu, a môžu ju teda mať aj podobné potraviny, ktoré nemajú tento pôvod alebo miesto pôvodu, a v dôsledku toho môže byť sama zaručená bez ohľadu na tento pôvod alebo toto miesto pôvodu.

- 52 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu a štvrtú otázku odpovedať tak, že článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „vlastnosti potraviny“ nezahŕňa odolnosť potraviny pri preprave a voči riziku skazení počas cesty, takže túto schopnosť nemožno zohľadniť na účely posúdenia existencie prípadného „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ v zmysle tohto ustanovenia.

O trovách

- 53 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Článok 26 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1169/2011 z 25. októbra 2011 o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a ktorým sa zrušuje smernica Komisie 87/250/EHS, smernica Rady 90/496/EHS, smernica Komisie 1999/10/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/13/ES, smernice Komisie 2002/67/ES a 2008/5/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 608/2004, sa má vykladať v tom zmysle, že povinné označenie krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu mlieka a mlieka používaného ako zložka sa má považovať za „otázku konkrétne harmonizovanú“ týmto nariadením v zmysle jeho článku 38 ods. 1, v prípade, že neuvedenie tohto údaje by mohlo viesť spotrebiteľov do omylu a že nebráni tomu, aby členské štáty prijali na základe tohto nariadenia opatrenia vyžadujúce ďalšie povinné údaje na základe jeho článku 39, pod podmienkou, že tieto opatrenia sú zlučiteľné s cieľom, ktorý sleduje normotvorca Únie prostredníctvom výslovnej harmonizácie otázky povinného označenia krajiny pôvodu alebo miesta pôvodu, a že s týmto označením tvoria konzistentný celok.
2. Článok 39 nariadenia č. 1169/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade vnútroštátnych opatrení, ktoré by boli vzhľadom na odsek 1 tohto článku opodstatnené ochranou spotrebiteľov, sa nemôžu obe požiadavky stanovené v odseku 2 uvedeného článku, a to existencia „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ na jednej strane a „dôkaz, že väčšina spotrebiteľov prikladá poskytovaniu týchto informácií veľký význam“ na druhej strane, vykladať vo vzájomnej súvislosti, takže existenciu tohto dokázaného prepojenia nemožno posudzovať len na základe subjektívnych aspektov týkajúcich sa významu asociácie, ktorú si väčšina spotrebiteľov môže vytvárať medzi určitými vlastnosťami dotknutej potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu.
3. Článok 39 ods. 2 nariadenia č. 1169/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že pojem „vlastnosti potraviny“ nezahŕňa odolnosť potraviny pri preprave a voči riziku skazení počas cesty, takže túto schopnosť nemožno zohľadniť na účely posúdenia existencie prípadného „dokázaného prepojenia medzi určitými vlastnosťami potraviny a jej pôvodom alebo miestom pôvodu“ v zmysle tohto ustanovenia.

Podpisy